



सबसे 'तेज' ग्लोबल महातेज...!

Postal Regd. No. JAL/443/2025-2027

ग्लोबल महातेज

<https://epaper.globalmahatej.com/>

RNI. NO. MAHBIL /25/A0192

▲ वर्ष १ ले ▲ अंक : ३२२ ▲ शुक्रवार, दि. १४ ऑगस्ट २०२६ ▲ पाने : ४

▲ अमळनेर ▲ किंमत : ३ रुपये Email - globalmahatej@gmail.com

रवि ज्वेलर्स

सराफ बाजार, अमळनेर.
मो. ७०७४७४२९२९

सोने-चांदी

आजचे भाव

२४ सोने ९९.५०% : ₹ १५०४००

२२ Ct सोने ९१.६०% : ₹ १३९४००

१८ Ct सोने ७५.००% : ₹ ११६०००

शुद्ध चांदी ९९.९% : ₹ २३६०/-

भाव प्रति १० ग्राम

आजचे अशील्वितन



श्री. विक्रान्त पाटील

माजी नगरसेवक, अमळनेर



सौ. विष्णा कुलकर्णी

अमळनेर



श्री. चंद्रकांत कामदार

अमळनेर



डॉ. विजय पवार

अमळनेर



डॉ. मोनिका भदोणे

(दहिवेलकर)

अमळनेर/पुणे



श्री. गोपाल पाठक

सेवेकरी, मंगळग्रह मंदीर

स्मशानभूमीनजीकचा भाग धोकेदायक!

अमळनेर-चोपडा रोडवरील रस्ता खड्डेमय, कठडे नसलेला नाला, उघड्या सळ्यांमुळे अपघाताची भीती

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : अमळनेर-चोपडा रस्त्यावरील स्मशानभूमीजवळच्या भागात असलेल्या नाल्याच्या कड्यावर उघड्यावर पडलेल्या सळ्या वाहनचालक व पादचाऱ्यांसाठी धोकेदायक ठरत आहेत. त्यातच रस्ता खड्ड्यांनी व्यापलेला असून, नाल्यालगत सुरक्षात्मक कठडेच नसल्याने या ठिकाणी अपघाताचा धोका वाढला आहे. प्रशासनाने याकडे वेळीच लक्ष न दिल्यास मोठी दुर्घटना घडण्याची शक्यता नाकारता येत नाही.

अमळनेर-चोपडा हा दररोजचाच वर्दळीचा रस्ता आहे. या रस्त्यावरून दररोज शेकडोवर वाहने ये-जा करतात. पुढे अनेक गावांना जोडणारा हा प्रमुख रस्ता असल्याने अवजड वाहने, एसटी बस, प्रवासी वाहने, चारचाकी, दुचाकीस्वार तसेच पादचाऱ्यांची मोठी वर्दळ असते. परिसरात रहिवास वस्ती असल्याने नागरिकांचाही या ठिकाणी सतत वावर असतो.

स्मशानभूमीजवळील रस्त्याची अवस्था अत्यंत खराब झाली असून, ठिकठिकाणी

मोठमोठे खड्डे पडले आहेत. खड्डे चुकविताना वाहनचालकांना मोठी कसरत करावी लागते. विशेषतः रात्रीच्या वेळी खड्डे आणि नाल्याची धोकादायक स्थिती लक्षात न आल्यास वाहन नियंत्रण सुटण्याची शक्यता आहे. यातच नाल्याला योग्य सुरक्षात्मक कठडे नसल्याने धोका आणखी वाढला आहे. नियंत्रण सुटल्यास एखादे वाहन थेट नाल्यात जाऊ शकते. अशावेळी नाल्याच्या कड्यावर उघड्या अवस्थेत असलेल्या लोखंडी सळ्या वाहनधारकाच्या किंवा प्रवाशांच्या शरीरात घुसून गंभीर दुखापत होण्याबरोबरच जीवितहानीही होऊ शकते. त्यामुळे या उघड्या सळ्या तातडीने हटविणे अथवा सुरक्षित करणे गरजेचे आहे.

एकीकडे खड्डेमय रस्ता, दुसरीकडे नाल्याला कठड्यांचा अभाव आणि त्यातच धोकादायक पद्धतीने उघड्या असलेल्या लोखंडी सळ्या, अशी धोक्यांची त्रिसूत्री या ठिकाणी निर्माण झाली आहे. एखादी दुर्घटना घडल्यानंतर प्रशासनाने उपाययोजना करण्यापेक्षा त्यापूर्वीच खबरदारी घेणे आवश्यक आहे.

दुर्लक्ष न करता कठडे बसविण्याची मागणी

संबंधित सार्वजनिक बांधकाम विभाग व स्थानिक प्रशासनाने या गंभीर बाबीकडे तातडीने लक्ष देऊन पाहणी करावी. नाल्याला मजबूत सुरक्षात्मक कठडे बसवावेत, उघड्या सळ्या हटवून त्या सुरक्षित कराव्यात तसेच रस्त्यावरील खड्ड्यांची कायमस्वरूपी दुरुस्ती करावी, अशी मागणी वाहनधारक व परिसरातील नागरिकांकडून होत आहे. अपघाताची वाट पाहण्याऐवजी प्रशासनाने वेळीच उपाययोजना करावी, अशी अपेक्षा व्यक्त होत आहे.



रस्त्यावर खड्डे,
नाल्यांची झाली दुरवस्था,
उघड्या सळ्यांनी वाढली
अपघाताची व्यवस्था!

चोरीच्या दुचाकी विकताना वेळोद्याचा तरुण अटकेत

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : चोरीच्या मोटारसायकली विक्री करणाऱ्या दलालाला अमळनेर पोलिसांनी चोपडा तालुक्यातील ग्रामीण भागातून ताब्यात घेत अटक केली. विनायक उखा पाटील (रा. वेळोदे, ता. चोपडा) असे अटक केलेल्या संशयिताचे नाव आहे. त्याच्याकडून चोरीच्या दोन मोटारसायकली जप्त करण्यात आल्या असून, एका मोटारसायकल चोरीचा उलगडा झाला आहे. दरम्यान, दुचाकी चोरी करणारा पाचोरा परिसरातील त्याचा साथीदार असल्याचे तपासात निष्पन्न झाले आहे. शिरुड नाका परिसरातील श्रीराम कॉलनातील हरेश गंभीर चौधरी यांची २५ हजार रुपये किमतीची एमएच १९ ए.व्यू. २१६२ क्रमांकाची मोटारसायकल चोरीला गेली होती. याप्रकरणी अमळनेर पोलिस ठाण्यात भारतीय न्याय संहिता कलम ३०३(२) अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला होता.

गुन्हाचा तपास सुरू असताना पोलिस निरीक्षक दत्तात्रय निकम यांना विनायक पाटील हा चोरीच्या मोटारसायकली विकत असल्याची माहिती मिळाली. त्यानुसार पोलिसांनी त्याच्या हालचालीवर लक्ष ठेवून चोपडा ग्रामीण परिसरात सापळा रचला. चोरीच्या मोटारसायकलवरून फिरताना पोलिसांनी त्याला ताब्यात घेतले.

चौकशीत त्याच्याकडून हरेश चौधरी यांची चोरीस गेलेली मोटारसायकल तसेच आणखी एक दुचाकी जप्त करण्यात आली. विशेष म्हणजे, चोरीच्या दुचाकीची विक्री करणाऱ्या पाटीलकडून पोलिसांना मोटारसायकल चोराचा मागही मिळाला आहे. हा साथीदार



पाचोरा परिसरातील असल्याचे निष्पन्न झाले असून, त्याच्या अटकेसाठी पोलिसांचे प्रयत्न सुरू आहेत.

ही कारवाई पोलिस अधीक्षक श्रीकांत धिवरे, अपर पोलिस अधीक्षक अशोक नखाते व डीवायएसपी विनायक कोते यांच्या

मार्गदर्शनाखाली पो.उ.नि. शरद काकळीज, हेडकॉन्स्टेबल प्रमोद पाटील, नरेश बडगुजर, नितीन मनोरे व उज्ज्वल पाटील यांच्या पथकाचे केली. या कारवाईमुळे दुचाकी चोरीच्या आणखी घटनांचा उलगाडा होण्याची शक्यता पोलिसांनी व्यक्त केली आहे.

‘हर हर महादेव’च्या जयघोषाने परिसर दमदमला

कावड यात्रा : तापी मातेचे पूजन करून पवित्र जल घेत कावडधारी सेवेकऱ्यांची पायी वारी; मंगळग्रह सेवा संस्थेतर्फे वैद्यकीय सेवा

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : श्रावण महिन्याच्या पारवभूमीवर भगवान महादेवाच्या भक्तीचा जागर करणारी कावड यात्रा जळोद येथून अमळनेरच्या दिशेने रवाना झाली. जळोद येथील तापी नदीपात्रात तापी मातेचे विधिवत पूजन करून कावडधारी सेवेकऱ्यांनी पवित्र जल घेतले व पायी कावड यात्रेला सुरुवात केली. यावेळी ‘हर हर महादेव’, ‘बम बम भोले’च्या जयघोषाने परिसर भक्तिमय झाला.

मंदिराचे पुरोहित शुभम गुरुजी, अजय निंबा पाटील, अक्षय कदम, गणेश शिंपी, अक्षय भागवत पाटील, मयूर चौधरी व अमोल पाटील यांच्यासह मंदिरातील

सेवेकरी व तिथे रस्ता शहरासह ग्रामीण भागातील अनेक भाविक या कावड यात्रेत सहभागी झाले आहेत. पारंपरिक वेशभूषेत खांद्यावर सजविलेली कावड घेत सेवेकरी अमळनेरच्या दिशेने पायी मार्गक्रमण करीत आहेत. कावडीला सजविण्यात आलेल्या कलशांमध्ये तापी नदीचे पवित्र जल घेण्यात आले असून, हे जल अमळनेर येथील श्री वर्णेश्वर महादेव व मंगलेश्वर महादेव तसेच श्री मंगळ ग्रह मंदिरात अर्पण करण्यात येणार आहे. महादेवाच्या चरणी पवित्र जल अर्पण करून धार्मिक विधी करण्यात येणार असल्याने भाविकांमध्ये उत्साहाचे वातावरण आहे.

कावड यात्रेत पायी वारी करणाऱ्या सेवेकरी व भाविकांसाठी मंगळ ग्रह सेवा संस्थेच्या

वतीने वैद्यकीय सेवेची व्यवस्था करण्यात आली. यात्रेच्या मार्गावर आवश्यक वैद्यकीय मदत उपलब्ध करून देण्यात आली. यावेळी मंगळग्रह सेवा संस्थेचे सचिव सुरेश बाबिस्कर, सहसचिव दिलीप बहिरम, विश्वस्त डी. एस. सोनवणे, मंगल सेवेकरी प्रकाश मेघा, डॉ. पिंगळे, मंदिराचे डेढा मनेजर, मंदिराचे पुरोहित शुभम गुरुजी, मंगल सेवेकरी तसेच सुरक्षा रक्षक उपस्थित होते. श्रद्धा, सेवा आणि भक्तीचा त्रिवेणी संगम असलेल्या या कावड यात्रेमुळे जळोद ते अमळनेरचा मार्ग ‘हर हर महादेव’च्या जयघोषाने दमदमून गेला.

(संबंधित छायाचित्रे पान २ वर)

रवि ज्वेलर्स
तुमच्या प्रत्येक क्षणासाठी, आमचा खास दागिना

सोनं आणि चांदीच्या राख्या

सर्वात मोठा संग्रह

राखीचे नाते... प्रेम, विश्वास आणि सोन्याच्या नात्याची साथ!

916 हॉलमार्क सोन्याची राखी | शुद्ध 925 चांदीची राखी | आकर्षक गिफ्ट पॅकिंग | विश्वासनीय 1994 पासून

भव्य संग्रह... खास तुमच्यासाठी!

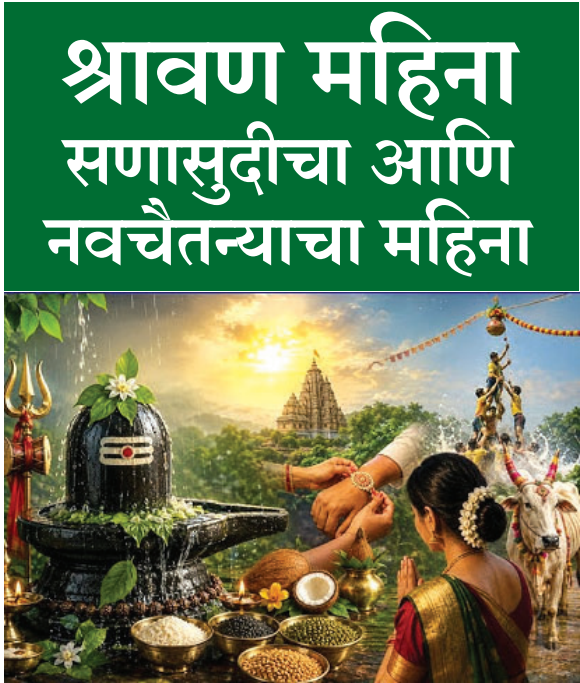
रवि ज्वेलर्स
सराफ बाजार, अमळनेर
7074742121

भेट द्या आणि निवडा तुमच्या भावासाठी सर्वोत्तम राखी!

गर्व से कहो स्वदेशी है हम...!! देशी ही खरिदेंगे हम...!!

स्वातंत्र्यपूर्व संग्रामातील

स्वदेशीची हाक आता पुन्हा देवू या. नवरात्रोत्सवात आपण आदिमाया आदिशक्तीचा जागर करतो त्याप्रमाणेच स्वदेशीचाही जागर करूया...! सच्च्या भारतीयांवर जेव्हा-जेव्हा परकीय आक्रमण होते तेव्हा-तेव्हा ते प्रचंड त्वेषाने पेटून उठतात...!! आता तीच वेळ येऊन ठेपली आहे...!!! जय भारत...! जय स्वदेशी...!!



निर्माणचे बदलते चक्र आणि समृद्ध परंपरा या दोन्हीच्या सुंदर मिलाफामळे श्रावण महिन्याला आपल्या संस्कृतीत अनन्यसाधारण महत्त्व प्राप्त झाले आहे. चतुर्मासीतील श्रेष्ठ महिना म्हणून श्रावणाकडे पाहिले जाते. आषाढी अमावस्याला दीपजुन झाल्यानंतर आणि आषाढातील विविध परंपरांना निरोप दिल्यानंतर श्रावणाचे आगमन होते. या महिन्याबरोबरच वातावरणातही एक वेगळे चैतन्य निर्माण होते.

रिमझिम पाऊस आणि चमकाणारे ऊन यांचा पाठशिवणीचा खेळ सुरू होतो. कधी पावसाच्या मीत तर कधी स्वच्छ आकाश असे निर्माणाचे मोहोहारी रूप अनुभवायला मिळते. या ऊन-पावसाच्या खेळात आकाशात सप्त रांगांची उधळण करणारे इंद्रधनुष्य दिसते आणि सारा निर्माणच जणू नव्या उत्साहाने न्हाऊन निघतो. संपूर्ण महिनाभर सण, उत्सव, व्रतवैकल्ये आणि धार्मिक परंपरांची रेलचेल सुरू राहते. त्यामुळे श्रावण म्हणजे निर्संगाप्रमाणेच नामांनित नवनवचैतन्य निर्माण करणारा महिना होय.

श्रावण महिन्यातील सण-समारंभांची मालिकाही तितकीच समृद्ध आहे. या मालिकेतील अनेक महत्त्वाचा सण म्हणजे नागपंचमी. शेक-व्याच मित्र! आणि निसर्गातील महत्त्वाचा घटक असलेल्या नागदेवतेचा या दिवशी पूजन केले जाते. नागदेवतेला दूध आणि लाड्यांचा नैवेद्य अर्पण केला जातो. महिलांसाठी तर नागपंचमी म्हणजे उत्साहाचा दिवसच! छिम्माम्, फुगडी, झोके अशा पारंपरीक खेळांमधे रमून महिला आनंद साजरा करतात. सणद्वारे मित्रांना घराच्या चौकटीबाहेर पडून निसर्गाचा सत्कारित्या आनंदाचे क्षण अनुभवण्याची संधीही त्यांना मिळते.

भाऊ-बहिणीच्या पवित्र आणि प्रेमळ नात्याचे मल्ल अश्वारोहित करणारा सप्त म्हणजे रक्षाबंधन. बहिणीने भावाच्या मंगटावर राखी ओवाळण्यानंतर भाऊ तिच्या प्रेमाची परीक्षेड आशीर्वाद, भेटवस्तू आणि ओवाळणीच्या रूपाने करतो. या दिवशी रक्ताच्या नात्यापलीकडे जाऊन सामाजिक बांधिलकी जपण्याचेही अनेक सुंदर उपक्रम केले जातात. निराशर आणि अनाथ बांधवांना राखी बांधून काही भिगिनी सामाजिक क्रांतीनुबंध जपतात. नवविवाहित महिलांसाठी रत्न रक्षाबंधन हा मोहोत्सव ओढीचा आणि आत्मस्वीकांर्याच्या प्रेमाचा आनंद देणारा दिवस असतो.

अशा प्रकारे सण, उत्सव आणि व्रतवैकल्यांनी बहरलेला श्रावण महिना हळूहळू निरोप घेऊ लागतो. पिठोरी अमावस्येला पिठोरी देवीची मनोभावे पूजा करून या पवित्र महिन्याला निरोप दिला जातो. निसर्ग, श्रद्धा, संस्कृती, नाती आणि पंपरा यांचा सुंदर संगम घडवणारा हा महिना मनामध्ये असंख्य आनंददायी आठवणी ठेवून पुढे जातो.

असा हा श्रावण निसर्गाच्या नवचेतन्याचा, सण-उत्सवाचा, श्रद्धेचा आणि नात्यांमधील प्रेमाचा अविस्मरणीय महिना!

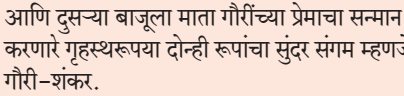
“जिथे गौरी, तिथे शंकर...
जिथे भक्ती, तिथे मुक्ती...”

गौरी-शंकर हे केवळ पती-पत्नीचे दैवी युगल नाही, तर प्रेम, त्याग, तपश्चर्या, भक्ती आणि सृष्टीच्या समतोलाचे शाश्वत प्रतीक मानले जाते. भारतीय आध्यात्मिक परंपरेत भगवान शंकर आणि माता पार्वती यांचे नाते अत्यंत पवित्र आणि आदर्श मानले गेले आहे. वेद, पुराणे, आगमशास्त्र तसेच विविध भक्तिपर ग्रंथांमध्ये या दैवी युगलाचे महत्त्व विविध प्रकारे अधोरेखित झालेले आढळते.

माता पार्वतीची तपश्चर्या ही त्यांच्या दृढ संकल्पाचे, भक्तीचे आणि अढळ प्रेमाचे प्रतीक आहे. त्यांच्या या तपश्चर्येने भगवान शंकर प्रसन्न झाले आणि गौरी-शंकर यांचे दैवी मिलन घडून आले. या कथेतून प्रेमाध्वे निष्ठा, संयम, त्याग आणि समर्पण यांचे किती महत्त्व आहे, याचा सुंदर संदेश मिळतो.

भगवान शंकर हे योगी, वेदाग्याचे मामूत स्वरूप आणि विश्वकल्याणासाठी सदैव तत्पर असलेले देव मानले जातात. ते अनासक्त अमूनी माता गौरीच्या प्रेमाचा आणि तपश्चर्या आदर करून गृहस्थाश्रम स्वीकारतात.

भगवान शंकरांचे हे रूप त्यांच्या करुणा, प्रेम आणि भक्तवत्सल स्वभावाची अनुभूती करून देते. एका बाजूला कैलासावर समाधीस्थ असलेले महायोगी



गौरी-शंकर : शिव आणि शक्तीचे अद्वैत
भारतीय तत्त्वज्ञानाचा भगवान शंकरांना 'शिव' आणि माता पार्वतींना 'शक्ती' असे संबोधले जाते. शिव आणि शक्ती यांचे नाते अभिमान्य आहे. "शक्तीविना शिव म्हणजे शव" या भावनेने शिव-शक्तीचा एकत्वाचे महत्त्व स्पष्ट होते. शिव हे चेतनेचे, तर शक्ती ही सर्जनशक्तीचे प्रतीक मानली जाते. या दोन्ही तत्वांच्या एकत्वातून सृष्टीचा प्रवाह अखंड सुरू राहतो. याच एकत्वाचे अत्यंत प्रभावी प्रतीक म्हणजे अर्धनारीश्वर स्वरूप. या स्वरूपातून स्त्री आणि पुरुष अर्थाचे परस्परपूरकत्व, समानता आणि सृष्टीच्या संतुलनाचे गूढ तत्त्व अधोरेखित होते.

माता गौरी आणि भगवान शंकर यांच्या दैवी

आषाढ अमावस्येला 'दीप अमावस्या' म्हणून घरातील दिवे आणि समया स्वच्छ करण्याची परंपरा आहे. अनेकजण याकडे केवळ एक धार्मिक विधी म्हणून पाहतात. मात्र, पावसाळ्याच्या दिवसांत घरात वाढणारा दमटपणा, बॅक्टेरिया आणि जंतूंचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी ही स्वच्छता किती महत्वाची आहे, याचा मोठा वैज्ञानिक दृष्टिकोन या परंपरेमागे दडला आहे. चला तर मा सान्यनच्या अँगलनं जाणून घेऊया.

आज दीप अमावस्येला घरातील दिवे आणि समया धुतात. आता यामागे केवळ धार्मिक कारणा नसून सायनस देखील आहे. पावसाळ्यात स्वर्णप्रकाशा कमी असल्याने हवेत ओलसरपणा आणि रोगाराई वाढते. अशा वेळी पित्तला आणि तोंड्याच्या दिव्यांवर चढणारा आक्साईडचा थर आरोग्यासाठी घाटक ठरू शकतो.

महानूतन दीप अमावस्येला हे दिवे निर्जुतकर करून त्यात तेज-तूप लावून प्रचलित केलो जातो, ज्यामुळे घरातील हवा शुद्ध होते आणि नैसर्गिक उष्णता निर्माण होते. सत्ता तर मग याविषयी शास्त्रीय कारणे आंगलने अधिक विस्ताराने जाणून घेऊया.

दीप अमावस्येया किंवा दिव्याची अमावस्येच्या या परंपरेमागे केवळ धार्मिकच नाही, तर अतिशय महत्त्वाचे वैज्ञानिक आणि आरोग्याशी संबंधित कारणे आहेत. दिवे धुण्यामागची शास्त्रीय कारणे खालीलप्रमाणे आहेत.

आषाढ महिना म्हणजे
पावसाळ्याचा (चातुर्मासाचा)
मध्य काळ असतो. या दिवसांत
दमट वातावरणामुळे हवेत
बॅक्टेरिया, बुरशी आणि डास-
कीटकांचे प्रमाण मोठ्या प्रमाणावर

वाढते. दिव्यांमध्ये साचलेले जुने तेल आणि काजळी हे जंतूंचे प्रजननाचे केंद्र बनू शकतात, म्हणूनच ते स्वच्छ करणे गरजेचे असते.

या दिवशी दिवे स्वच्छ करून
त्यात शुद्ध तूप, तीळ किंवा
मोहरीचे तेल घालून ते लावले

जातात. शास्त्रीयदृष्ट्या, जेव्हा नैसर्गिक तेल किंवा तूप जळते, तेव्हा वातावरणात 'अँटी-मायक्रोबियल' (जंतूनाशक) घटक हवेत पसरतात, ज्यामुळे घरातील हवा शुद्ध होते आणि दमटपणामुळे येणारा दुर्गंध दूर होतो.

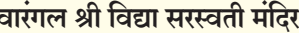
पितळ किंवा तांब्याचे असतात. पावसाळ्यातील आर्द्रतेमुळे या धातूवर हिरवट किंवा काळ्या रंगाचा ऑक्साईडचा थर (गंज) चढतो. हा थर आरोग्यासाठी हानिकारक ठरू शकतो. पारंपरिक पद्धतीने लिंबू, चिंच किंवा पितांबरी वापरून हे दिवे घासल्याने त्यांचे ऑक्सिडेशन निघून जाते आणि धातू निर्जंतुक होतो.

पावसाळ्यात सूर्यप्रकाश
कमी असतो, ज्यामुळे घरात
पंधार आणि ओलसरपणा वाढतो
वच्च केलेल्या दिव्यांची ज्योत
स्थिर आणि प्रखर जळते. यामुळे
घरात नैसर्गिक उष्णता निर्माण
ते, जी हवेतील ओलावा कमी
करण्यास मदत करते.

પાવસાબ્યાતીલ ઢગાલ આણિ
પ્રંધારમય વાતાવરણામુલે અનેકાંન

आळस किंवा मानसिक थकवा जाणवतो. घर स्वच्छ करून एकाच वेळी अनेक दिवे लावल्याने मिळणारा लख्ख प्रकाश मानवी मनमार्थे सकारात्मक ऊर्जा आणि उत्साह निर्माण करतो, असे मानसशास्त्र सांगते.

अपल्या भारतीय संस्कृतीतील अनेक सण आणि परंपरांच्या मुळाशी निसर्गाचा नियम आणि आरोग्याचे मोठे विज्ञान दडलेले आहे. दीप अमावस्येला दिवे घासून स्वच्छ करण्याची ही पद्धत केवळ धार्मिक विधी नसून, पाचवाळ्याच्या दिवसात रोगराई पसरू नये आणि घरातील वातावरण यंत्रमुक्त व शुद्ध राहावे, यासाठी पूर्वजानी सुरू केलेली एक शास्त्रप्रधान आरोग्यदायी मोहीम आहे. विज्ञानाची हीच बाजू समजून घेऊन सण साजरे केल्यास अपल्या आरोग्यासोबतच सणांचा आनंदही द्विगुणित होतो.



पुष्करचे सरस्वती मंदिर

शंगेरी मंदिर

पणचिक्कड सरस्वती मंदिर

श्री ज्ञान सरस्वती मंदिर

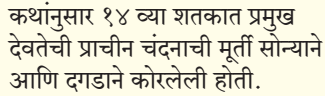
सरस्वती अर्थात शारदा देवीची भारतात विविध ठिकाणी मंदिरे आहेत. मात्र, आंध्र प्रदेश, राजस्थान व केरळमधील मंदिरांचा या प्रमुख मंदिरांमध्ये प्रामुख्याने समावेश आहे. या मंदिरांच्या भेटीसाठी वसंत पंचमीला जाणे अतिशय शुभदायी मानले जाते.

येथे हंस वहिनी विद्या सरस्वती
मंदिरात माता सरस्वती यांची पूजा
केली जाते. हे मंदिर आंध्र प्रदेशातील
बेडूर जिल्ह्यातील वारंगल येथे
आहे. कांची शंकर मठ मंदिराची
देखभाल करतो. या ठिकाणी श्री
लक्ष्मी गणपती मंदिर, भगवान

शनिश्चर मंदिर आणि भगवान शिव
मंदिर यांसारखी इतर देवतांची मंदिरेही
बांधण्यात आलेली आहेत.

राजस्थानचे पुष्कर हे ब्रह्मा
मंदिरासाठी प्रसिद्ध आहे, तर तेथे
विद्येची देवी सरस्वती यांचे प्रसिद्ध मंदिर
आहे. सरस्वतीच्या नदी स्वरूपाचे पुरातन
देखील आहेत आणि त्यांना प्रजनन
आणि शुद्धतेचे प्रतीक मानले जाते.

यथील शारदा मंदिर खूप लाकाप्रिय आहे. याला शारदंबा मंदिर असेही म्हणतात. ज्ञान आणि कलांची देवता शारदंबा यांना समर्पित, दक्षिणाम्नाथ पीठ ७ व्या शतकात आचार्य श्री शंकरा भागवतपाद यांनी बांधले होते. पौराणिक



हे मंदिर पूर्णाचक्रद्वय केरळमध्ये आहे. हे केरळमधील एकमेव मंदिर आहे जे देवी सरस्वती यांना समर्पित आहे. या मंदिराला दक्षिणा मूकाम्बिका असेही म्हणतात. हे मंदिर च्यान्नमनवळ आहे. असे मानले जाते, की या मंदिराची स्थापना केंद्रेपुयम नंजूदीरि यांनी केली होती. त्यांनी ही मूर्ती शोधून पुर्वेकडे आणून बसविली. दुसरा पुतळा शिचिकेडेत तोंड करून उभारण्यात आला; पण त्याला आकार नाही. पुतळा अतो.

सुरस्वती देवीच्या अतिशय प्रसिद्ध
दिगांपैकी एक हे आंध्र प्रदेशातील

आदिलाबाद जिल्ह्यात स्थित आहे जे बसर किंवा बसरा म्हणून प्रसिद्ध आहे. बासरमध्ये देवी ज्ञानाला ज्ञान देणाऱ्या सरस्वती म्हणून ओळखल्या जातात. हे मंदिर गोदावरी नदीकाठावर आहे. पौराणिक कथेनुसार महाभारतातील युद्धानंतर कृषी व्यास शांतीच्या शोधार्थ निघाले. ते गोदावरी नदीकाठावरील कुमारचाला टेकडीवर पोहोचले आणि त्यांनी देवीची पुजा केली. त्याच्यावर प्रसन्न होऊन देवींनी त्यांना दर्शन दिले. देवींच्या आज्ञेवरून ते रोज तीन मूठ वाळू तीन ठिकाणी ठेवत असत. चमत्कारिकारित्या वाळूचे हे तीन ढीग सरस्वती, लक्ष्मी आणि काली नावाच्या तीन देवींच्या मूर्तीमध्ये बदलले.